SPRAWOZDANIE
DYREKCYI
C. K. GIMNAZYUM
Z POLSKIM JĘZYKIEM WYKŁADOWYM
w KOŁOMYI
za lata szkolne
1916/17.
i
1917/18.

KOŁOMYJA W CZERWCU 1918.
Nakładem funduszu szkolnego.

Z drukarni A. J. Miziewicza pod zarz. F. Dolińskiego w Kołomyi.

Biblioteka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika - Toruń
exemplarz
mi. ünnt. Spr. 63

Rok szkolny 1916|17.

Powrotna fala inwazyi rosyjskiej zalała w czerwcu 1916. r. część wschodniej Galicyi wraz z Kołomyją i uniemożliwiła normalne życie tut. zakładu w r. szk. 1916|17.

Spora część nauczycieli uszła przed Moskalami, a pozostali ci, których do tego zmusiły stosunki rodzinne. Pozostali pp. Bienkiewicz, Dębski, Gyurcsak, Kobierski, Leszczyński, Łysiak, Stachnik, Synoradzki, Thal, Werber i Żukrowski.

Aby uchronić pozostałą w mieście młodzież od zgubnych wpływów inwazyi, zakrzątnęło się Grono nauczycielskie około zorganizowania nauki. Z powodu wyraźnego zakazu prowadzenia nauki publicznej ograniczono się na razie do nauki prywatnej.

Po wybuchu rewolucyi w Rosyi udało się otworzyć naukę publiczną w zakładzie, do czego dopomógł prof. Werber jako ówczesny burmistrz miasta.

Ograniczono się do kursu, na którym w poszczególnych klasach uzupełniono materyał naukowy nieprzerobiony w r. 1915|16. z powodu przedwczesnego zakończenia roku szkolnego. Na kursie uczyli wszyscy pozostali w Kołomyi nauczyciele pod kierownictwem prof. Bienkiewicza. Na kurs uczęszczało 138 uczniów w czasie od 23|4 do 28|6 1917.

Gdy w jakiś czas po ustąpieniu Moskali (27|7 1917.) doszła do Kołomyi wiadomość, że Rada szkolna krajowa nie zamierza urządzać w r. szk. 1917/18. klas skombinowanych, uczniowie zdolniejsi i pilniejsi zabrali się do energicznej pracy, by się przygotować do złożenia egzaminów prywatnych za rok 1916/17.

Poniżej podaje się nazwizka uczniów, którzy takie egzamina prywatne z danej klasy złożyli. Datum przy nazwisku oznacza dzień egzaminu. Tłustym drukiem wytłoczono nazwiska chlubnie uzdolnionych.

Egzamin prywatny za r. 1916|17. złożyli:

Klasa II.

Deyczakowski Z. 22|9 1917.
Gogela Mieczysław „
Proć Jan „
Schindler Tadeusz 22|9 1917
Stauffer Adam 13|11 1917
Zaremba Kazimierz 22|9 1917
Żukrowski Wiktor 22|9 1917

Klasa III.

Bugajski Władysław 22|9 1917
Czyżewicz Tadeusz „
Gyurcsak Józef „
Jurkiewicz M. Z. 22|9 1917
Knot Antoni „
Serbeński Tadeusz „
Teuchmann Stanisław 22|9 1917.

Klasa IV.

Dziwiński Kazimierz 22|9 1917
Girzejowski Janusz „
Gorgoń Tadeusz „
Gruszecki Jan 6|12 1917
Kopyściański Anatol 22|9 1917
Kowalewicz Jan 6|12 1917
Majeranowski Roman 22|9 1917
Mazur Stanisław 5|11 1917
Pochwałowski Chwal. 22|9 1917
Spólnicki Franciszek „
Tunikowski Mieczysław „
Wimmer Emil „

Klasa V.

Balicki Artur 25|10 1917
Balicki B. 25|10 1917 za 1914|15
Deyczakowski Józef 22|9 1917
Kraśnicki Władysław 13|11 1917
Marczyński Stanisław 6|11 1917
Schäfler Saul „
Nowicki Józef „
Staszkiewicz Tadeusz 22|9 1917
Załuczkowski Tadeusz 5|10 1917

Klasa VI.

Bajer Józef 5|11 1917
Dubelski Aleksander „
Janczyszyn Eugeniusz „
Jekel Ludwik 27|10 1917
Kowalski Tadeusz 22|9 1917
Łukaszczuk J. **8|10 1917 za 1914|15**
Moszoro Stefan 28|11 1917
Piątkowski H. **6|11 1917 za 1914|15**
Pipusz Jan 5|11 1917
Stoszek Stanisław 28|11 1917

Klasa VII.

Białowąs Jan 7|11 1917
Budziński Wit 5|3 1918
Czaykowski Michał 22|9 1917
Kędzierski Józef 7|11 1917
Kisielewski Markian „
Kołt Józef 5|11 1917
Małaszyński Piotr 7|11 1917
Masojada Bolesław „
Piskozub Kazimierz 29|10 1917
Sozański Tadeusz 7|11 1917
Wojtasiewicz Jan „
Zawalnicki Adolf „

Klasa VIII.

Budzianowski Stanisł. 2|11 1917
Nowodworski Roman 17|12 1917
Spolski Eugeniusz 3|11 1917
Taub Samuel 17|12 1917
Tymoczko Stanisław 2|11 1917
Wartanowicz Maryan „

Rok szkolny 1917/18.

Część urzędowa.

I. Skład grona nauczycielskiego w roku szkolnym 1917/18.

A.) Dla nauki przedmiotów obowiązkowych.

a. Dyrektor zakładu:

1. **Skupniewicz Józef**, dyrektor w VI. randze, radca szkolny, kawaler orderu żelaznej korony III. kl., członek Rady szkolnej okręgowej, przez cały rok szkolny na urlopie.

2. **Boroń Stanisław**, profesor w VIII randze, kierownik zakładu.

b. Profesorowie i nauczyciele:

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i charakter urzędowy.	U C Z Y Ł	tygodniowo godzin
3	**Bienkiewicz Stanisław**, profesor w VIII. randze, zawiadowca gabinetu dla nauki rysunków.	rys. Ia, Ib, II, III, IVa, IVb, Vab, VIab, VII VIII.	18
4	**Bojarski Franciszek**, profesor w VIII. randze,	przydzielony reskr. R. szk. 11/9 1916 L. 19183/IV do c. k. gimnazyum VIII we Lwowie.	
5	**Borzemski Wacław**, profesor.	przydzielony do filii c. k. IV. gimnazyum we Lwowie.	

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i charakter urzędowy.	UCZYŁ	tygodniowo godzin
6	**Dębski Henryk,** profesor w VIII. randze, gospodarz kl. IVa.	do 14/4 j. łac. IVa, VII; hist. nat. Ia, Ib. II. od 15/4 j. łac. IVa. VII; h. nat. Ia, Ib, II, Vb.	17 20
7	**Gyurcsak Jan,** profesor, gospodarz kl VIa.	do 14/4 j. łac VI, VIII; j. grec. IVa, IVb, VI. od 15/4 j. łac. VI*a, VIb, VIII; j. grec. VIa.	25 23
8	**Hamburger Alfred.** nauczyciel gimnastyki.	zatrudniony w c. k. gimnazyum III. w Krakowie. (Rsk. 10/9 1917 L. 12575/IV)	
9	**Kobierski Roman,** profesor, gospodarz kl. II.	j. pols. II, VIa, VIb, VIII; j. łac. II.	17
10	**Leszczyński Tadeusz.** profesor, gospodarz kl. Va	do 14/5 j. łac. Va; j. grec. Va, VIII. od 15/4 j. łac. Va; jęz. grec. IVa, Va, VIII.	16 20
11	**Łysiak Roman,** nauczyciel prowizoryczny.	do 14/4 mat. II, III, IVa, IVb, Vb, VI; fiz. III. od 15/4 mat. II, III, IVa, IVb, Vb, VIa, VIb; fiz. III.	20 23
12	**Milan Jan,** dr. filozofii, profesor w VIII. randze.	przydzielony do c. k. gimnazyum w Brzozowie.	
13	**Resport Abraham,** profesor.	przydzielony do kursów gimnazyalnych w Pradze. (Rsk. 13/10 1916 L. 22172).	

*) Dnia 15/4 podzielono kl. VI na dwa oddziały.

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i charakter urzędowy.	UCZYŁ	tygodniowo godzin
14	**Serwański Józef,** profesor.	pełni obowiązki nauczycielskie w c. k. sem. naucz. w Rudniku. (Rsk. 10/9 1917. L. 6631.)	
15	**Śliwa Jan,** profesor prowizoryczny.	na wojnie	
16	**Spulnicki Michał,** profesor.	do 17/4 na wojnie; od 18/4 na płatnym urlopie z powodu choroby.	
17	**Stachnik Franciszek.** profesor, dyrektor pryw. seminar. żeńskiego w Kołomyi.	matem. Va, VIII; fiz. VIII. Miał zniżenie liczby g. celem wyk. obow. dyrek. pr. semin. żeńs. (Rsk. 17/10 1913. L. 17494/IV)	9
18	**Wagmann Samuel,** dr. filozofii, profesor, gospodarz kl. VIII.	do 15/2 j. niem. Ia, Va, VII, VIII. od 16/2 j. niem. III, Va, Vb, VII. VIII.	17 20
19	**Werber Stanisław,** profesor w VIII randze, zawiadowca gabinetu dla historyi i geografii.	do 14/4 hist. III. Va. VI. VII, VIII. geogr. III, Va. VI. od 15/4 hist. Va, VIa, VIb, VII, VIII; geogr. Va. VIa. VIb.	19 1 9
20	**Wiśniewski Maryan,** profesor.	j. polsk. Ia, III, IVa, IVb, Va, Vb, VII.	21
21	**Ks. Wójcik Franciszek,** profesor, exhortator dla uczniów obr. rz. kat. (kl. IV — VIII)	rel. IVa, IVb, Va, Vb, VIa, VIb, VII, VIII.	16 i. eg
22	**Żukrowski Antoni,** profesor, gospodarz kl. Vb.	do 15/2 j. łac. IVb, Vb; j. grec. Vb, VII od 16/2 j. łac. Vb; j. grec. Vb. VII.	21 15

c. Zastępcy nauczycieli:

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i charakter urzędowy.	U C Z Y Ł	tygodniowo godzin
23	**Bachmann Piotr,** zastępca nauczyciela.	na wojnie.	
24	**Barański Maryan,** egzam. zast. nauczyciela.	zajęty w pryw. gimnazyum w Nisku.	
25	**Czekałowski Dominik,** dr. filozofii, egzam. zast. naucz., gospodarz kl. Ia.	hist. Ia, II, IVa, IVb; geogr. Ia, Ib, II, IVa, IVb, Vb; prop. filoz. VII, VIII.	25
26	**Ks. Ferens Jan,** zast. naucz., exhortator dla uczniów obrz. rzym. katol. (kl. I—III)	od 12/4 rel. Ia, Ib, II, III.	8 i eg.
27	**Frost Majer,** egz. zast. nauczyciela.	przydzielony do kursów gimnazyalnych w Pradze. (reskr. Rsk. 13/10 1916 L.22172)	
28	**Ks. Gissowski Eugeniusz,** egzam. zast. nauczyciela, exhortator dla uczniów obrz. grecko katol.	rel. I, II, IV, V, VI, VII. VIII; j. ruski IV, V, VI.	13 i eg.
29	**Górka Rudolf,** egzam. zast. naucz., pomocnik dyrektora., gospodarz kl. VII.	do 14/4 matem. VII; hist. nat. Va, Vb, VI; fizyk. IVa, IVb, VII. od 15/4 mat. VII; hist. nat. Va, VIa, VIb; fiz. IVa, IVb, VII.	22 22
30	**Grodecki Bolesław,** asystent dla nauki rysunku.	asyst. przy nauce rys. Ia, Ib, II, III, IVa, IVb; samodzielnie uczył matem. Ia, Ib; kaligr. Ia, Ib.	20

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i charakter urzędowy.	U C Z Y Ł	tygodniowo godzin
31	**Kubiński Roman,** egzam. zast. nauczyciela.	do 14|4 na wojnie; od 15|4 j. pols. VIb; j. grec. IVb; j. niem. Ia, Ib; hist. III; geogr. III.	21
32	**Kyprian Włodzimierz,** zastępca nauczyciela.	miał urlop celem pełnienia obowiązków nauczycielskich w pryw. gim. w Czortkowie.	
33	**Lachcik Tomasz,** egz. zastępca nauczyciela, gospodarz kl. VIb.	do 31/1 pełnił czasowo obow. naucz. w c. k. gimnazyum w Wadowicach; do 14|4 j. łac. Ib. IVb; j. grec. III; j. niem. Ia; od 15|4 j. łac. Ib, IVb; j. grec. III, VIb.	23 23
34	**Mierzwiński Stanisław,** zastępca nauczyciela.	na wojnie.	
35	**Rosenbaum Maksymilian,** egzam. zast. nauczyciela, gospodarz kl. Ib.	do 21|2 j. łac. Ib; j. grec. III; j. niem. III, Vb.	20
36	**Rupp Teodor,** egzam. zast. nauczyciela.	pełni czasowo obow. naucz. w c. k. gimnaz. w Samborze.	
37	**Sokołowski Witołd,** zastępca nauczyciela.	na wojnie.	
38	**Streisenberg Leon,** zastępca nauczyciela.	miał urlop celem pełnienia obowiązków naucz. w pryw. gimn. w Srzyżowie.	

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i charakter urzędowy.	UCZYŁ	Tygodniowo godzin
39	**Synoradzki Franciszek,** zastępca nauczyciela, gospodarz kl. IVb.	do 14|4 j. niem. Ib, II, IVa, IVb, VI. od 15|4 j. niem. II, IVa, IVb, VIa, VIb.	22 21
40	**Ks. Szpila Piotr,** egzam. zast. nauczyciela.	przydzielony do c. k. II. gimnazyum w Rzeszowie. (Rsk. 21|9 1915 L. 17263|IV.)	
41	**Thal Kazimierz,** zast. nauczyciela, zawiadowca biblioteki polskiej dla uczniów, gospod. kl. III.	j. pols. Ib; j. łac. Ia, III; hist. Ib.	18
42	**Wierdak Szymon,** egzam. zast. nauczyciela.	przydzielony do c. k. III. gimnazyum w Krakowie. (Rsk. 13|12 1914. L. 5952|IV)	

B.) Dla nauki przedmiotów nadobowiązkowych.

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i charakter urzędowy.	U C Z Y Ł	tygodniowo godzin
1	**Bienkiewicz Stanisław,** j. w.	rys. odręczne kl. Vab, VIab, VII i VIII.	6
2	**Dębski Henryk,** j. w.	śpiewu w 2 oddziałach.	4
3	**Ks. Gissowski Eugeniusz,** j. w.	jęz. rusk. w 3 oddziałach.	6
4	**Górka Rudolf,** j. w.	geom. wykreślna w 1 oddziele.	2

Służba zakładu:

Tercyan: **Prus Michał.**

Służba pomocnicza: 1). **Marcinowski Mikołaj,** (na wojnie), 2.) **Marcinowska Marya** starsza, 3.) **Marcinowska Marya** młodsza

II. Zmiany w składzie grona nauczycielskiego
w ciągu roku szkolnego 1917/18.

a.) Mianowani dla innych zakładów:

1. **Medon Leonard**, zast. naucz., przeniesiony do c. k. gimnazyum II. z polsk. język. wykład. w Stanisławowie. (Rsk. 26/9 1917 L. 19927/IV.)

2. **Ostruszka Jerzy**. zast. naucz., przeniesiony do filii c. k. gimnazyum w Samborze. (Rsk. 23/3 1914. L. 3329/IV.)

3. **Piekarskiemu Józefowi**. profesorowi, poruczono kierownictwo c. k. gimnazyum II. w Tarnowie. (Rsk. 3/9 1916. L. 205/pr.)

4. **Rosenbaum Maksymilian**, egz. zast. naucz., przeniesiony do c. k. gimnazyum w Tłumaczu. (Rsk. 28/1. 1918. L. 1989/IV.)

5. **Sitnikiewicz Józef**, zast. naucz., przeniesiony do c. k. gimnazyum w Stryju. (Rsk. 7/4 1917 L. 5718/IV.)

b.) Mianowani dla tutejszego zakładu:

1. **Czekałowski Dominik**, dr. filozofii, egz. zast. naucz. w c. k. szkole realnej w Sniatynie, przeniesiony w tym samym charakterze do tut. zakładu. (Rsk. 6/9 1917 L. 18595/IV.)

2. **Ks. Ferens Jan**, wikary przy kościele parafialnym w Kołomyi, mianowany zastępcą naucz. w tut. zakładzie reskr. Rsk. 27/3 1918 L. 5743/IV. Złożył przysięgę służbową 11/4. 1918. Objął służbę 12/4 1918.

c.) Prowizorycznymi nauczycielami mianowani w tut. zakładzie:

1. **Łysiak Roman**, egz. zast. naucz., od 1/9 1916. (Rsk. L. 12308/IV ex 1916.)

2. **Śliwa Jan**, egz. zast. naucz., od 1/9 1916. (Rsk. 31/8. 1916. L. 12097.)

d.) Dodatki pięcioletnie otrzymali:

1. **Boroń Stanisław,** j. w., 2-gi dodatek począwszy od I/6. 1917. (Rsk. 21/11. 1917. L. 25434/IV.)

2. **Leszczyński Tadeusz,** j. w., 1-szy dodatek począwszy od 1/3 1917. (Rsk. 17/12. 1917. L. 26570/IV.)

3. **Resport Abraham** j. w., 2-gi dodatek począwszy od 1/11 1917. (Rsk. 9/1. 1918. L. 23510/IV.)

4. **Spulnicki Michał,** j. w., 2-gi dodatek począwszy od 1/3 1918. (Rsk. 23/2. 1918. L. 3344/IV.)

5. **Dr. Wagmann Samuel,** j. w., 1-szy dodatek począwszy od 1/4 1914 (Reskrypt nie nadszedł).

6. **Werber Stanisław,** j. w., 2-gi dodatek począwszy od 1/3 1917. (Rskr 31/8 1917. L. 18967/V.)

7. **Ks Wójcik Franciszek,** j. w., 1-szy dodatek począwszy od 1/10 1916. (Rsk. 27/10 1916. L. 23131/IV.)

8. **Żukrowski Antoni,** j. w., 2-gi dodatek począwszy od 1/12 1917 (Rsk. 31/12 1917 L. 27230/IV.

e.) Wyższą rangę otrzymali:

1. **Boroń Stanisław,** j. w., VIII. rangę począwszy od 1/10 1917 (Rozporz. J. E. Pana Ministra W. i O. z 29/9 1917. L. 8970 int. Rsk. 14/11 1917. L. 287./pr.)

2. **Werber Stanisław,** j. w., VIII. rangę począwszy od 1/12 1917 (Rozporz. J. E. Pana Ministra W. i O. z 23/11 1917. L. 39330 int. Rsk. 9/12 1917. L. 26767/IV.)

III. Plan nauki w roku szkolnym 1917/18.

Nauka odbywała się według Planu przepisanego dla gimnazyów galicyjskich rozporządzeniem c. k. Rady. szkolnej krajowej z dnia 2. sierpnia 1909. L. 42.242 Plan ten podano w całości w Sprawozdaniu za rok szkolny 1911/12. Przy nauce języka polskiego uwzględniono Plan przepisany rozporządzeniem c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 21. lipca 1913. L. 10.086/IV.

Wykaz lektur:

A. Język polski.

Oprócz Wypisów czytano w całości:

w klasie IV Mickiewicz: Pan Tadeusz. Sienkiewicz: Ogniem i mieczem.

w klasie V. Mickiewicz: Pan Tadeusz, ks. V-XII. Fredro: Zemsta. Słowacki: Balladyna. Molier: Mieszczanin-szlachcic. Szekspir: Makbet.

w klasie VI. Kochanowski: Fraszki, Satyr. Zgoda, Odprawa posłów greckich, Treny. Pasek: Pamiętniki. Górnicki: Dworzanin. Krasicki: Przypadki Doświadczyńskiego. Skarga: Kazania Sejmowe.

w klasie VII. Zabłocki: Sarmatyzm, Fircyk w zalotach. Niemcewicz: Powrót posła. Feliński: Barbara Radziwiłłówna. Brodziński: O klasyczności i romantyczności. Mickiewicz: Ballady i romanse, Dziady cz. II. III. IV., Konrad Wallenrod, Sonety. Malczewski: Marya. Goszczyński: Zamek Kaniowski. Fredro: Śluby panieńskie.

w klasie VIII. Słowacki: Kordyan, Balladyna, Lilla Weneda, Anhelli, Król Duch (rapsod I). Krasiński: Nieboska Komedya, Irydion, Przedświt, Psalmy. Korzeniowski: Mnich.

Nadto czytano:

w klasie IV. Wybrane nowele Sienkiewicza, Prusa, Orzeszkowej, Tetmajera.

w klasie V. Sienkiezicz: Potop, Pan Wołodyjowski, Krzyżacy. Prus: Placówka. Rodziewiczówna: Dewajtis.

w klasie VI. Rydel: Zaczarowane Koło. Syrokomla: Zgon Acerna, Janko cmentarnik, Stare wrota, Margier. Żeromski: Popioły, Ludzie bezdomni. Sienkiewicz: Quo vadis. Prus: Placówka, Lalka. Kraszewski: Stara baśń, Powrót do gniazda. W. Pol: Mohort, Pacholę hetmańskie.

w klasie VII. Wyspiański: Warszawianka. Prus: Lalka. Żeromski: Popioły, Ludzie bezdomni.

w klasie VIII. Słowacki: Beniowski (w wyjątkach), Kordyan (wyjątki). Krasiński: Ostatni. Wyspiański: Legion, Wesele, Warszawianka. Żeromski: Ludzie bezdomni, Sułkowski. Orzeszkowa: Meir Ezofowicz Nad Niemnem. Weysenhoff: Puszcza.

B. Język łaciński.

w klasie III. Z Chrestomatyi Neposa i Kurcyusza wyd. Frączkiewicza; Arystydes, Epaminondas, Miltiades, Cimon, Zajęcie Persepolis, Śmierć Aleksandra Wielkiego.

w klasie IV. Caesar Commentarii de bello gallico I (1-29), IV.

w klasie V. Ovidius (wyd. Sinko), z „Przemian": Wstęp, Cztery wieki ludzkości, Ceres i Prozerpina, Niobe, Zakończenie. Z „Kalendarza": Arion. Liwiusz (wyd. Jędrzejowskiego) ks. I. Nadto lektura domowa: z Ovidyusza „Przemian": Potop, Deukalion, Dedal i Ikar, Orfeusz i Eurydyka, Midas. Z „Kalendarza": Zgon 300 Fabiuszów.

w klasie VI. Sallustius: Catilina. Vergilius: Aeneid. I., Eclog I., z Georgik: Laudes vitae rusticae.

w klasie VII. Cicero: De imp. Cn. Pompei. Pro Archia Poeta. Vergilius, Aeneid VI. (w całości), VII i XII. (w wyjątkach).

w klasie VIII. Horatius: 20 ód, 1 epoda, 3 satyry, 3 listy. Tacitus: Annales (wyjątki), Historiae (wyjątki).

C. Język grecki.

w klasie V. Dokończenie materyału z klasy IV. (cztery klasy nieregularnych słów). Xenofon, Anabasis: Powód do wojny, Wojsko

greckie buntuje się, Bitwa pod Kunaksą. Cyropedya: Pochodzenie Cyrusa. Homer: Iliada ks. I.

w klasie VI. Homer: Iliada ks. II., VI., XXII., Reszta w streszczeniu. Herodot ks, VII. a VIII. w wyjątkach.

w klasie VII. Homer: Odyssea ks. I., V., (kursor.) VI. VII, zaś ks. II., III., IV., XXIII. i XXIV. czytano jako lekturę domową. Demostenes: Filipika I, Mowa Olintyjska I.

w klasie VIII. Platon (wyd. Jędzejowski): Kriton, ostatnie rozdziały z Fedona, Protagoras (w wyjątkach). Sofokles: Antygona.

D. Język niemiecki

w klasie VI. Lessing: Minna von Barhelm (szk.). Schiller: Jungfrau von Orleans.

w klasie VII. Schiller: Jungfrau von Orleans. Grillparzer: Traum ein Leben.

w klasie VIII. Schiller: Wallensteins Lager, Wallensteins Tod.

Nauki religii mojżeszowej nie udzielano z powodu braku nauczyciela.

Planu nauki przedmiotow nadobowiązkowych nie podaje się z braku miejsca.

Języka angielskiego uczyło się 24 uczniów. Naucz. E. Villeneve.

IV. Tematy wypracowań piśmiennych.

Nie wydrukowano ze względu na oszczędność.

V. Zbiory naukowe.

Stosunki wojenne a zwłaszcza dwukrotna inwazya sprawiły, że zbiory naukowe zostały uszkodzone. Uszkodzeń tych a zwłaszcza braków nie można było jeszcze ustalić, gdyż wszystkie zbiory i akta szkolne złożyły władze wojskowe, zajmujące budynek, w jednej szczupłej sali. Przystęp do tej sali jest stale utrudniony, bo w budynku szkolnym mieści się szpital wojskowy.

Jedynie bibliotekę polską dla uczniów uporządkowano. Wraz z książkami które, zakupiono w b. r. szk., inwentarz liczy 370 numerów. Zakupiono: Amicis: Serce. Anczyc: Opisy i przygody z podróży. Andersen: Bajki i opowiadania. Bałaban: Dzieje Polski. Biblioteka dla młodzieży 100 książeczek. Bolesławita: Tułacze. Fredro: Pan Geldhab. Gebarski: O czem. się Janek dowiedział. Gruszecki: Wróżby wojenne, Rok 1809, Gawędy Żołnierskie, Cygarniczka. Goszczyński: Król zamczyska. Jakóbski: W krainach słońca. Jamrógiewicz: Wujaszek fizyk. Konopnicka: Pan Balzer w Brazylii. Korzeniowski: Karpaccy górale, Mnich, Kramsztyk: Opowiadania z niwy naukowej. Krasicki: Dzieła. Kraszewski: Brühl, Budnik. Krechowiecki: Szary wilk. Mazur: Legenda polska. Orzeszkowa: Pieśń przerwana. Pini: Wieczory polskie. Pol: Mohort. Rodziewiczówna: Czarny chleb, Na wyżynach. Sienkiewicz: Krzyżacy, Nowelle, Pod Grunwaldem, Quo vadis. Sieroszewski: W matni, Zacisze. Słowacki: Dzieła, Mazepa. Syrokomli trzy drobne pisma. Szymański: Dwie modlitwy. Teresa Jadwiga: Dworzanin królewicza Jakóba. Tetmajer: Anioł śmierci, Ksiądz Piotr. Wallace: Ben Hur. Veyssenhoff: Hetmani, Unia. Za błękitami Wiśniowski: Leci liście z drzewa. Wyspiański: Bolesław Śmiały, Klątwa Legion, Noc listopadowa, Skałka. Warszawianka, Wesele. Zabłocki: Fircyk w zalotach, Zaboborik. Żeromski: Sen o szpadzie, Sułkowski, Wierna rzeka.

Zakład prenumerował czasopisma:

Kwartalnik hisoryczny, Logos, Mitteilungen der k. k. geogr. Gesellschaft, Przewodnik naukowy i literacki, Przewodnik oświatowy, Zeitschrift für Schulgesundheitspflege. Przegląd powszechny. Zeitschrift für den physik. u. chem. Unterricht.

Do gabinetu dla fizyki
zakupiono konieczne chemikalia.

VI. Ważniejsze rozporządzenia Władz szkolnych.

1. Min. W. i O. 16/3 1915 L. 6861. (Rszkr. 13/4 1915 L. 6566) wprowadza dzień 4 listopada jako dzień imienin Cesarza Karola I, pzień 27 kwietnia jako dzień imienin a dzień 9 maja jako dzień urodzin Cesarzowej Zyty.

2. Rszkr. 11/9 1917 L. 14890/IV. poleca Dyrekcyom zwracać się o pomoc do władz powołanych, gdy w miejscowych kinoteatrach bywają wyświetlane obrazy niecenzurowane.

3. Rszkr. 4/9 1917 L. 18321/IV. int. rozporządzenie Namiestnictwa z 6/7 1917 L. 22195, które w trosce o fizyczne i moralne zdrowie społeczeństwa zabrania podawać młodzieży trunki w lokalach publicznych i sprzedawać książki o treści niemoralnej.

4. Rszkr. 9/2 1910 L. 56/pr. poleca Dyrekcyom i Gronom nauczycielskiem chronić młodzież szkolną przed udziałem w walkach i agitacyach, oraz zwalczać manifestacyjne strejki szkolne.

5. Rszkr. 10/5 1918 L. 202/pr. zarządza, by ze względu na trudności aprowizacyjne miast zakończono rok szkolny 1917/18 w szkołach średnich z dniem 15 czerwca 1918.

6. Rszkr. 5/12 1917 L. 332/pr. przysyła ministeryalne rozporządzenie wykonawcze do nauczycielskiej pragmatyki służbowej z 28 lipca 1917 Dz. u. p. nr. 319 w sprawie stałych remuneracyi dla egz. zast. nauczycieli,

7. Rszkr. 22/12 1917 L. 289/pr. przysyła minister. rozporządzenie wykonawcze do n. pr. sł. w sprawie założenia Wykazów osobistych nauczycieli.

8. Rszkr. 11/3 1918 L. 44/pr. przysyła minister. rozporządzenie wykonawcze do n, pr. sł. w sprawie: a) mianowania suplentów rzeczywistymi nauczycielami, b) policzenia czasu służby na suplenturze przed egzaminem, c) awansu czasowego stałych nauczycieli.

9. Min. W. i O. 21/6 1917 L. 20249 (Rszkr. 14/7 1917 L. 13770/IV zarządza: a) uczeń wracający z wojska na stałe lub na pewien czas może na podstawie egzaminu wejść do klasy odpowiadającej jego normalnemu takowi studyów i po czasowem uczęszczaniu do tej klasy może przed odejściem do wojska otrzymać na podstawie egzaminu wcześniejsze świadectwo roczne; b) uczeń żołnierz może wejść w sposób powyższy do klasy ósmej i po 4 tygodniowem uczęszczaniu do szkoły może składać egzamin dojrzałości z ulgami. —

VII. Fizyczny rozwój młodzieży.

Na fizyczny rozwój młodzieży wpływa nader dodatnio ta okoliczność, że zakład posiada własny na wzór „jordanowski“ urządzony park. Park ten odległością 1 km. od miasta należycie jest chroniony przed kurzami i wyziewami miejskimi, a majac w niedalekiem sąsiedztwie pobliskie Karpaty, czerpie z nich, jakoteż z rozległych łozin wokoło orzeźwiającą woń najświeższego powietrza, którą w miesiącach wiosennych potęguje zapach kwitnących roślin użto dziko rosnących, jużteż hodowanych w parku.

Otaczające go z dwóch stron strumienie (młynówka i ramię Prutu) wprost zapraszają uczniów do częstej kąpieli.

Sześcio-morgowa powierzchnia parku — mieści 7 boisk (z tych 4 pokryte są murawą do gier sportowych i ludowych 2 do ćwiczeń gimnastycznych, a jedno do tennisa), strzelnicę, szerokie chodniki i aleje do biegu, chodu na szczudłach i t. p. Park posiada obszerny pawilon, złożony z hali, jako schroniska w czasie nagłego deszczu, ze składu na przybory i mieszkania dla dozorcy parku.

Park utrzymuje się jużto z części datków na zabawy szkolne składane przez uczniów zakładu (280 K. które w całości obraca się na opłatę dozorcy parku), jużto z subwencyi na ten cel udzielanych przez Radę powiatową, tudzież przez Kasę Oszczędności w Kołomyi.

Utworzony na rzecz parku przez dyrektora zakładu fundusz lelazny wynosi obecnie 2550 K.

Gimnastyki w tym roku nie było w zakładzie tak z powodu braku sali, którą zajęto na szpital wojskowy, jak też z powodu braku nauczyciela. Brak tej nauki powetowali sobie uczniowie swobodnym ruchem i zabawą na obszernych podwórzach szkolnych w czasie przerw między lekcyami.

Wycieczki urządzali uczniowie dość często i licznie pod przewodnictwem profesorów: Dębskiego Górki, Thala, ks. Wójcika i Dra Wagmana. Bezpośrednim celem było zwiedzenie jakiegoś przedsiębiorstwa fabrycznego lub pięknej okolicy górskiej, lub też zabawa w parku studenckim im. Skupniewicza.

Kolonia wakacyjna nie była czynna w czasie feryi 1916 i 1917 roku z powodu inwazyi. Komitet złożony z nauczycieli zakładu czyni na razie starania około uruchomienia tej instytucyi w czasie feryi 1918 roku.

Ruchem skautowym kierował ks. profesor Wójcik, katecheta gimnazyalny. — Pomagał Czarnota ucz. kl. VII.

VIII. Warsztaty szkolne i praca fizyczna.

Dzięki zabiegom dyrektora zakładu, radcy Józefa Skupniewicza, warsztaty szkolne posiadają osobny budynek, w którym w latach poprzednich uczniowie pod dozorem nauczycieli czas wolny od nauki poświęcali zajęciom praktycznym w zakresie stolarstwa, tokarstwa i introligatorstwa. W bieżącym roku szkolnym nie podjęto pracy w warsztatach, ponieważ budynek w czasie inwazyi został uszkodzony, a narzędzia stolarskie rozkradzione.

IX. Orkiestra.

Orkiestrę smyczkową prowadził p. Poniecki Leon, nauczyciel c. k. seminar. naucz. w Czortkowie. Do orkiestry należy 22 uczniów.

X. Nadobowiązkowa praca umysłowa uczniów.

Kółko filozoficzne złożone z uczniów klasy VII. i VIII. Pod kierownictwem nauczyciela Dra Czekałowskiego opracowali uczniowie fragmenty celniejszych myślicieli: O czasie według św. Augustyna — ref. Seidmann. Seneka: „O opatrzności“ — ref. Marcinkiewicz. J. Locke: „Rzecz w rozumie ludzkim“ rozdz. o rozumie — ref. Buszyński. Paskal: „O konieczności uczenia się religii“ — ref. Guttmann. Feuchtersleben: „O zdrowotności duszy“ ref. Stendig. Wundt: „O normach obyczajowych“ ref. Kędzierski. Cousin: „O piękności“ ref. Tracz.

Kółko historyczne. Referaty wygłosili następujący uczniowie na zebraniach pod przew. prof. Werbera.

Klasa VII. Pawłowicz: Sorel, Kwestya wschodnia. Tracz: Szelągowski, Najstarsze drogi z Polski na wschód. Seidmann: Askenazy, Polska i Rosya w latach od 1815—1830. Doliński: Szajnocha, Jadwiga i Jagiełło. Czarnota: Askenazy, Przyczynki do wyprawy Napoleona do Moskwy 1812.

Klasa VIII. Tracz: O listopadowem powstaniu.

Kółko fotograficzne liczy 28 członków z pośród uczniów i posiada własny aparat do powiększeń i aparat fotograficzny do zdjęć. Kółko odbyło 9 posiedzeń, na których omówiono najważniejsze procesy chemiczne, właściwości aparatów i objektywów, sposoby powiększań, oraz opracowywano wspólnie zdjęcia zrobione w czasie 4 wycieczek. Pracami kółka kieruje zast. naucz. Górka.

XI. Zestawienie dochodów i rozchodów.

1. **Kasa oszczędności** nie była czynna z powodu trudnych warunków bytu. Wkładki w dniu 24. maja 1918. r. wynosiły 976 K. 84 h.

2. **Fundusz zapomogowy**. Zakład tut. posiada fundusz zapomogowy założony w r. 1862. Majątek tego funduszu wynosił w dniu 24. maja 1918. r. w papierach wartościowych 10.900 k. a na książeczkę kołomyjskiej Kasy Oszczędności Nr. 17536. —418 K. 52 h., na Nr. 28487—1091 K. 28 h. W myśl statutu 1/3 odsetek tego funduszu obraca się na powiększenie kapitału zakładowego, a 2/3 na zapomogi dla uczniów.

W roku 1917/18 kwota przeznaczona na zapomogi wynosiła 594 K. 80 h. Kwotę tę przelano do kasy ubogich uczniów.

3. **Kasa ubogich uczniów**. Zakład posiada kasę ubogich uczniów.

A. DOCHODY:

Pozostałość kasowa z roku 1915/16	593	K. 44	h.
2/3 odsetek funduszu zapomogowego	594	„ 80	„
Za rodowody zebrano	48	„ 20	„
Przy wpisach zebrano	360	„ 90	„
Datki złożyli:			
JW-ny Wortanowicz	50	„	
„ Sołtys z zebranych przy wypłacie zas. wojsk.	1720	„	
„ Ćwikliński	20	„	
„ Tanikowski	29	„	
„ Buszyński	12	„ 80	„
„ Kłodnicki	12	„ 68	„
„ Bohosiewicz	12	„ 60	„
„ Strzelbicki	12	„ 60	„
„ Gogela	18	„	
„ Mul	11	„ 80	„
Razem	3496	K. 82	h.

B. ROZCHODY:

Za druk rodowodów	40 K.		
Za ubranie i obuwie dla uczniów	448 „		
Zasiłki dla uczniów	61 „	40 h.	
Na kuchnię studenaką	518 „	21 „	
Pozostałość na r. szk. 1918/19	2429 „	21 „	
Razem	3496 K.	82 h.	

4. Kuchnia studencka. Komitet złożony z członków Grona nauczycielskiego zorganizował kuchnię dla uczniów, w której w czasie przerw między lekcyami podawano uczniom biednym ciepłą strawę. W porze zimowej podawano herbatę z chlebem, w porze letniej zupę kartoflaną. Herbaty wydano 7920 porcyi, zupy zaś 3360 porcyi. Gospodarzem kuchni był prof. Gyurcsak.

A. DOCHODY:

JW-ny Agopsowicz, kierownik c. k. Starostwa, z funduszów na wyżywienie biednej ludności . .	2500 K.	
Uczniowie złożyli	98 „	
Z kasy ubogich uczniów	518 „	21 h.
Razem	3116 K.	21 h.

B. ROZCHODY:

Herbata	428 K.	
Cukier	180 „	90 h.
Chleb	141 „	31 „
Kartofle	105 „	
Słonina	900 „	
Dodatki do zupy	71 „	
Usługa	90 „	
Za wikt dla 4 uczniów w bursie	1200 „	
Razem	3116 K.	11 h.

5. Odzież. Namiestnikowski Komitet Ratunkowy przysłał bezpłatnie 20 ubrań i 20 par spodni, ponadto 7 par butów za pieniądze.

Ubrania i spodnie rozdano najbiedniejszym uczniom bezpłatnie, zaś buty po zniżonej cenie.

XII. WYKAZY STATYSTYCZNE

Rok szkolny 1915/16.	KLASA I a	I b	II. a	II. b	III. a	III. b	III. c	IV. a	IV. b	IV. c	V. a	V. b	VI. a	VI. b	VII. a	VII. b	VIII.	Razem
Z końcem roku szk, 1915/16 było	27_2	26_4	34_1	33_3	33_1	28_2	30	36_1	34_1	32	36_2	35_1	26_3	21_6	20_1	20	7_6	478_{34}
Rezultat ostateczny klasyfikacyi za II. półrocze roku szk. 1915/16																		
Chlubnie uzdolnionych	1	1	.	.	.	.	.	5	.	.	.	.	1	1	2	1	.	12
Uzdolnionych	21	19	27	26	26	25_2	23	23	23	23	35	32	24_1	20_2	18	18	7	390_5
Na ogół uzdolnionych	1	4	.	6	3	1	3	15	2	3	.	.	.	.	.	.	.	28
Nieuzdolnionych	4	2	7	1	4	2	4	3	9	6	.	3	.	.	.	1	.	46
Nieklasyfikowano	0_2	0_4	0_1	0^3	0^1	.	.	0_1	0_1	.	1_2	0_1	1_2	0_4	0_1	.	0_6	2_{29}
Razem	27	26_4	.	33^3	33_1	28_2	30	36_1	34_1	32	36_2	35_1	26_3	21_6	20_1	20	7_6	478^{34}

Rok szkolny 1917/18.	KLASA I. a	I. b	II.	III.	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	Razem
1. Liczba uczniów.													
Z początkiem roku szk. 1917/18, przyjęto	38	38^2	32^1	36^3	12	18^2	17	19	13	9	8^3	5^1	245^{12}
W ciągu roku szk. przybyło	3^3	2	8	5^3	15	9^2	9	11	11^4	17^1	35^1	23^6	148^{20}
Razem	41^3	40^2	40^1	41^6	27	27^4	26	30	24^4	26^1	43^4	28^7	393^{33}
Między tymi: I. z innych zakładów:													
a) z promocyą	41_3	39^2	28	9	2	1^1	2	1	8^2	5	7^1	3^1	146^{10}
b) powtarzających klasę	.	.	.	.	.	.	.	.	0^1	.	.	.	0^1

	KLASA I. a.	I. b.	II.	III.	IV. a.	IV. b.	V. a.	V. b.	VI. a.	VI. b.	VII.	VIII.	Razem
II. z tutejszego zakładu:													
a) z promocyą	.	.	10	24^{6}	17	20^{3}	18	21	9	13^{1}	22^{3}	16^{4}	170^{16}
b) powtarzających klasę	.	1	0^{1}	1^{1}	1	2	.	.	.	.	.	.	5
c) z promocyą na uchodźctwie	.	.	2	7	7	4	6	8	7^{1}	8	14	9^{2}	72^{3}
W ciągu roku szk. opuściło zakład	1	3	3	1	2	2	3	3	.	1	2	1^{1}	22^{1}
Liczba uczniów z końcem roku szk. 1917/18	40^{3}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25^{1}	41^{4}	27^{6}	371^{31}
2. Miejsce urodzenia.													
Miasto Kołomyja	20^{1}	11	16	14^{3}	9	13	5	10	6	6	5^{1}	10^{4}	125^{9}
Powiat kołomyjski	2	5	1	1	2	1	2	1	2		1	1	19
Inne powiaty galicyjskie	17^{2}	20^{2}	19^{1}	23^{3}	14	11^{4}	15	16	16^{3}	18^{1}	32^{2}	16^{2}	217^{21}
Inne kraje koronne	1	.	.	1	.	.	1	.	0^{1}	1	2	.	6^{1}
Zagranica	.	1	1	1	.	.	.	.	.	.	1	.	4
Razem	40^{3}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25^{1}	41^{4}	27^{6}	371^{31}
3. Język ojczysty.													
Polski	40^{3}	34^{2}	34^{1}	39^{5}	25	25^{4}	23	26	24^{4}	22^{1}	38^{4}	23^{5}	353^{29}
Ruski	.	1	2	1^{1}	.	.	.	1	.	3	3	4^{1}	15^{2}
Niemiecki	.	2	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3
Razem	40^{3}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25_{1}	41^{4}	27	371^{31}
4. Wyznanie religijne.													
Rzymsko-katolickie	35^{1}	26^{2}	24^{1}	32^{2}	18	18^{2}	18	25	20^{2}	16^{1}	31^{4}	19^{5}	282^{20}
Ormiańsko-katolickie	1	.	1	1	2	0^{2}	.	.	0^{1}	.	1	.	6^{3}
Grecko-katolickie	0^{1}	3	2	1^{1}	.	.	1	1	.	3	3	4^{1}	18^{3}
Ewangelickie	.	2	1	.	.	.	.	.	.	1	1	.	5
Mojżeszowe	4^{1}	6	9	6^{3}	5	7	4	1	4^{1}	5	5	4	60^{5}
Razem	40^{3}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25^{1}	41^{4}	27^{6}	371^{31}

5. Wiek uczniów.

11 lat	5	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9
12	9^{1}	15	8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	32^{1}
13	12^{1}	8^{2}	13	12	.	.	.	.	.	.	.	.	45^{3}
14	10	6	9	16^{3}	6	3	.	.	.	.	.	.	50^{3}
15	4	4	4	5	7	9	4	4	.	.	.	.	41
16	.	.	2^{1}	7^{2}	6	5^{1}	9	11	10^{2}	3	.	.	58^{7}
17	0^{1}	.	1	.	4	6^{1}	6	5	8	9	8	.	47^{4}
18	.	.	.	0^{1}	2	2	2	3	8^{2}	6	9^{1}	9	35^{6}
19	.	.	.	.	.	.	2	3	.	3^{1}	9^{1}	12	29^{2}
20	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	5^{1}	0^{2}	6^{3}
21	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	2	2^{1}	6^{1}
22	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	6	2^{1}	14^{1}
23	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1^{1}	.	1^{1}
24	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1
25	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1
27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1
Razem	40^{3}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25^{1}	41^{4}	27^{6}	371^{31}
Przeciętny wiek uczniów	13.0	12.8	13.6	14.2	16.2	16.1	16.8	16.7	17.4	18.1	21.3	19.5	

6. Miejsce zamieszkania rodziców.

Kołomyja	39	26	31	30_{3}	16	21	17	24	9^{2}	17^{1}	21^{3}	19^{4}	267^{14}
Powiat kołomyjski	0^{1}	1^{1}	.	4^{1}	1	2	2	2	2^{1}	2	5	.	21^{4}
borszczowski	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
buczacki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1

	KLASA I a	I b	II.	III.	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	Razem
czortkowski	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	2
horodeński	.	0^{1}	1	0^{1}	1	.	2	.	1	.	3	.	8^{2}
doliniarski	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1
kosowski	1^{2}	4	.	1	2	1^{2}	1	1	2^{1}	1	4^{1}	3	1^{6}
lwowski	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1
nadwórniański	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	1	3
peczeniżyński	.	.	2^{1}	1^{1}	.	1	.	.	1	1	3	1	10^{2}
stryjski	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
sniatyński	1	2	.	2	2	.	.	.	.	.	1	0^{1}	8^{1}
stanisławowski	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
tłumacki	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	3	5
zaleszczycki	.	1	1	.	1	.	.	.	5	3	3	.	14
Inne kraje koronne	1	.	.	.	.	0^{2}	.	.	1	1	.	.	3^{2}
Zagranica	.	1	.	1	.	.	.	.	1	.	.	.	3
Razem	40^{3}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25^{1}	41^{4}	27^{6}	371^{31}

7. Stan rodziców.

	I a	I b	II.	III.	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	Razem
Urzędnicy państwowi i kolejowi	9	5^{1}	10^{1}	9^{1}	4	7^{1}	7	6	4^{2}	6^{1}	12	8	87^{7}
„ autonomiczni	2	3	2	2	1	.	2	3	1	.	2^{1}	.	18^{1}
„ i oficyaliści prywatni	.	1	3	5	2	2	1	3	2	.	2	1	22
Księża gr. katol.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2
Profesorowie i nauczyciele	1	2	2	2^{1}	3	1	2	1	5	3	2_{2}	2^{2}	31^{5}
Lekarze	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	4
Adwokaci i notaryusze	.	1	2	.	2	.	.	2	1	1	3	0^{1}	12^{1}
Wojskowi	2^{1}	3	6	1	1	2	.	.	.	1	.	.	16^{1}
Właściciele większych posiadłości	2^{1}	.	.	.	1	0^{2}	1	.	2^{1}	.	0^{1}	0_{1}	6^{6}
Dzierżawcy dóbr	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1
Rolnicy i właściciele realności	3	5	1	1	1	1	.	1	3^{1}	2	8	3	29^{1}
Kupcy	3^{1}	5	1	3^{1}	5	2^{1}	3	1	2	5	1	3	34^{3}

Przemysłowcy	2	.	.	2^{1}	.	.	1	2	.	.	1	.	8_{1}
Rzemieślnicy	6	4	.	9^{1}	1	1	1	1	.	2	.	2_{1}	18_{2}
Słudzy rządowi i kolejowi	8	7	6	7	2	5	4	5	2	5	4	2_{1}	57_{1}
Słudzy prywatni i zarobnicy	.	.	1	1	1	.	.	.	.	.	1	.	4
Restauratorowie i szynkarze	.	.	1	.	.	1	.	1	1	.	.	2	6
Różne inne zajęcia	2	1^{1}	1	2^{1}	1	2	1	1	.	.	5	.	16^{2}
Razem	40^{1}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25^{1}	41^{1}	27^{6}	371^{11}

8. Klasyfikacja za r. szk. 1917/18.

Chlubnie uzdolnionych	2	2	3	5	2	.	2	5	2	2	4_{1}	2	31^{1}
Uzdolnionych	28_{1}	26^{1}	27	21_{2}	13	14	18	15	18_{2}	16	24^{1}	25_{4}	245_{10}
Na ogół uzdolnionych	3	3	1	9	2	1^{1}	.	.	.	.	.	.	19^{1}
Nieuzdolnionych	5	6	5_{1}	2	3	9_{1}	.	2	1	2	1	.	36_{2}
Przeznaczono do egzaminu poprawczego	1	.	.	3	1	1	1	2	3	1	4	.	17
Nie klasyfikowano	1_{2}	0^{1}	1	0^{4}	4	0_{2}	2	3	0_{2}	4_{1}	8_{2}	0_{2}	23_{11}
Razem	40^{1}	37^{2}	37^{1}	40^{6}	25	25^{4}	23	27	24^{4}	25^{1}	41^{1}	27^{6}	371^{11}

9. Frekwencya na naukę przedmiotów nadobowiązkowych.

Język ruski	.	.	.	.	2	8	6	7	4	5	.	.	32
Rysunki odręczne (w klasach wyższych)	.	.	.	.	.	.	4	4	6	3	5	7	29
Geometrya wykreślna	.	.	.	.	.	.	7	5	3	3	3	2	23
Śpiew	4	5	4	7	4	4	4	1	5	1	1	2	42

10. Opłata szkolna za cały rok szk. 1917/18.

a) Opłatę szkolną złożyło													
w I. półroczu	12	14	10	4	6	2	4	3	2	5	7	3	72
w II. półroczu	11	12	15	5	12	11	5	2	5	5	6	1	90

	KLASA												Razem
	I		II.	III.	IV.		V.		VI.		VII	VIII.	
	a	b			a	b	a	b	a	b			
b) Opłata szkolna wynosiła po 40 koron													
w I. półroczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2880
w II. półroczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3600
II. Fundusz na środki naukowe za cały rok szk. 1917/18													
Taksy wstępne po 4 K. 20 h.	44	41	25	9	2	2	2	1	11	4	8	4	642·60
Datki na środki naukowe po 2 K.	44	42	41	47	27	31	26	30	28	27	47	35	850
Datki na gry i zabawy po 1 K. ci sami	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	425
Taksy za duplikaty świadectw koron	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	168

XIII. Kronika zakładu.

W r. szk. 1917/18. ośm klas było podzielonych na 12 oddziałów. Klasy: I., IV., V. i VI. miały po dwa oddziały, zaś klasy: II., III., VII. i VIII. po jednym oddziale.

W budynku szkolnym mieścił się szpital wojskowy; toteż zakład pomieszczono w 3 wynajętych budynkach. Godziny lekcyi szkolnych liczyły po 45 minut.

Rok szkolny nie rozpoczął się w terminie zwyczajnym z powodu przeszkód wywołanych wojną.

Dnia 17 i 18 września odbyły się wpisy.

Dnia 19. września odbyły się egzamina wstępne do klasy I-szej

W dniach 20., 21. i 22. września odbyły się egzamina prywatne za rok szkolny 1916/17.

Dnia 24. września było nabożeństwo rozpoczynające rok szkolny.

Dnia 25. września rozpoczęła się regularna nauka.

Stuletnią rocznicę zgonu Tadeusza Kościuszki święcił zakład w sposób następujący: dnia 13. października byli uczniowie po 2 godzinach szkolnych na nabożeństwie żałobnem; dnia 14. (w niedzielę) wziął zakład udział wraz z całą polonią kołomyjską w nabożeństwie i poranku; dnia 15. byli uczniowie na nabożeństwie, a po nabożeństwie wysłuchali wykładów, jakie o życiu i czynach Naczelnika narodu wygłosili profesorowie Werber (dla klas wyższych) i dr. Czekałowski (dla klas niższych).

Dnia 24. października przystąpili uczniowie do spowiedzi, a dnia 25. do Komunii św.

Dzień 3. listopada był wolny od nauki na zarządzenie J. E. P. Ministra W. i O. z powodu świetnych czynów orężnych armii sprzymierzonych na froncie południowym.

Dzień 4. listopada jako dzień imienin Najjaśniejszego Pana Cesarza Karola święcił zakład uroczystem nabożeństwem szkolnem.

Dnia 14. listopada zwiedził zakład Jaśnie Wielmożny Pan Dr. Zoll Fryderyk, Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej, i przysłuchiwał się lekcyi języka polskiego w kl. III., oraz łacińskiego w kl. IV. Popołudniu tegoż dnia odbył Pan Wiceprezydent konferencye z kierownikami szkół średnich i ludowych w sprawie stanu i potrzeb szkolnictwa w Kołomyi.

Dnia 22. listopada byli uczniowie wraz z gronem nauczycielskiem na żałobnem nabożeństwie z powodu rocznicy śmierci Ce-

sarza Franciszka Jozeta I. Dzień był wolny od nauki szkolnej.

Dnia 22. listopada byli uczniowie i nauczyciele na dziękczynnem nabożeństwie z powodu uratowania Najjaśniejszego Pana z niebezpieczeństwa życia. Po nabożeństwie odbywała się dalsza nauka szkolna.

Dnia 13. lutego 1918. po trzech godzinach nauki byli uczniowie na nabożeństwie popielcowem.

Dnia 14. lutego po nauce rozdano uczniom półroczne wykazy cenzur.

Dnia 18. lutego miano rozpocząć naukę w drugiem półroczu. Nauki jednak w tym dniu nie było z powodu święta protestu całego narodu polskiego przeciw układowi zawartemu w Brześciu Litewskim d. 9. lutego, przyznającemu Ukrainie Chełmszczyznę i Podlasie.

Dnia 4. marca obchodził zakład uroczystość swego Patrona św. Kazimierza nabożeństwem szkolnem. Dzień był wolny od nauki.

Dnia 4. marca urządził zakład przy współudziale artystycznych sił miejscowych Wieczór uroczysty ku uczczeniu 50 letniej rocznicy zgonu Artura Grottgera.

Profesor Bienkiewicz wygłosił wykład o Grottgerze, a profesor Dębski dyrygował chórem mięszanym.

W dniach od 20. do 23. marca odbyły się rekolekcye wielkopostne oraz spowiedź i Komunia św. Nauki rekolekcyjne miał ksiądz katecheta zakładu.

Dnia 17. marca prof. Dębski wygłosił w Kółku Sodalicyi uczniów wykład o szkodliwości palenia papierosów.

Dnia 12. kwietnia po 3 godzinach nauki byli uczniowie na nabożeństwie celem dokonania aktu ofiarowania się Najświętszemu Sercu Jezusa w roku wojny 1918.

Dnia 27. kwietnia obchodził zakład imieniny Najjaśniejszej Pani. Uczniowie wraz z gronem nauczycielskiem byli na mszy św. Dzień był wolny od nauki.

Dnia 3. maja urządzili uczniowie-skauci rocznicę Konstytucyi 3 go Maja. W czasie nabożeństwa, które odprawił katecheta ks. Wójcik, śpiewał chór mięszany pod kierownictwem prof. Dębskiego. Po nabożeństwie przemówił do zebranych w sali szkolnej prof. Kubiński i uczeń Czarnota. Uczeń Czaykowski wygłosił deklamacyę. Odśpiewanie pieśni patryotycznych, musztra i wspólna fotografia dopełniły programu podniosłej uroczystości.

Dnia 14. maja (zamiast 9.) obchodził zakład urodziny Najjaśniejszej Pani. Uczniowie i nauczyciele byli na mszy św. Dzień był wolny od nauki szkolnej.

W dniach 21, 22. i 23 maja odbył się piśmiennny, a w dniach 12. i 13. czerwca ustny egzamin dojrzałości.

Dnia 15. czerwca 1918. zakończono rok szkolny uroczystem nabożeństwem i rozdaniem świadectw.

Profesor WALTER STEFAN
umarł nagle dnia 5/10 1916 w Jaśle.

Profesor DANIŁOWICZ EUGENIUSZ
umarł nagle dnia 2/10 1917 w Nowym Targu.

Nauczyciel religii mojż. GRÜNES WILHELM
umarł w roku 1918. w Wiedniu.

W zmarłych straził zakład światłych nauczycieli. Cześć Ich pamięci!

Uczeń kl. V. ZADEMBSKI GWIDO
umarł dnia 24/9 1917.

Uczeń kl. VI. JAŹWIŃSKI EDWARD
umarł dnia 29/4 1918.

Uczeń kl. IV. WATYCHA RYSZARD
umarł dnia 15/5 1918.

Uczeń kl. VI. OCHOCIŃSKI WINCENTY
umarł w r. 1914.

Uczeń kl. V. MADEJ STANISŁAW
umarł w r. 1914.

Cześć Ich pamięci!

XIV. Wynik egzaminu dojrzałości.

A) Wojenny egzamin dojrzałości

na podstawie rozporządzenia Min. W. i O. z 8|10 1914 L. 2988 złożyli:

L. p.	Nazwisko i imię*	Dzień, rok i miejsce urodzenia.	Religia	Dzień egzam.
1	Grochowski Józef	19|3 1897 Mościska	rz. k.	24|11 1917
2	Sagan Józef	13|12 1899 Worochta	gr. k.	5|12 „
3	Fritz Czesław	20|6 1898 Kołomyja	rz. k.	12|12 „
4	Majeranowski Romuald	23|1 1895 Skwarzawa	rz. k.	17|12 „
5	Rychlik Stanisław	3|5 1899 Kołomyja	rz. k.	21|12 „
6	Fernbach Izak	2|5 1899 Monastersko	mojż.	11|2 1918
7	**Kołt Józef**	22|11 1897 Tarnowica	rz. k.	25|2 „
8	Białowąs Jan	26|1 1900 Kołomyja	rz. k.	2|3 „
9	**Masojada Bolesław**	8|6 1900 Kołomyja	rz. k.	2|3 „
10	Zawalnicki Adolf	6|3 1900 Delatyn	rz. k.	2|3 „
11	Budziński Wit	15|6 1899 Smodna	rz. k.	5|3 „
12	Haczewski Władysław	21|3 1900 Kołomyja	rz. k.	7|3 „
13	Kanicki Julian	14|2 1900 Zabłotów	rz. k.	7|3 „
14	Kisielewski Markian	22|1 1900 Hryniowce	gr. k.	7|3 „
15	Wojtasiewicz Jan	5|10 1900 Sambor	rz. k	7|3 „
16	Skowroński Józef	12|2 1896 Chicago(S. Z.)	rz. k.	15|3 „
17	Doliński Stanisław	2|2 1892 Limanowa	rz. k	19|3 „
18	Piskozub Kazimierz	14|1 1899 Kołomyja	rz. k.	25|5 „
19	Hermann Eliasz	3|11 1899 Kołomyja	mojż.	31|5 „
20	Grzesiowski Józef	6|11 1891 Jazłowiec	rz. k.	1|6 „
21	Styczyński Tadeusz	2|1 1894 Mielnica	rz. k.	7|6 „
22	Guzek Stanisław	17|6 1893 Wysoka	rz. k.	7|6 „
23	Soliński Floryan	24|2 1894 Trójca	rz. k.	7|6 „

*) Tłusty druk oznacza „dojrzały z odznaczeniem“.

B) Zwyczajny egzamin dojrzałości.

I. Termin jesienny 1917. r.

Egzamin piśmienny odbył się w dniach 29. 30. i 31. października, egzamin ustny w dniach 3 listopada i 21. grudnia 1917. pod przewodnictwem kierownika zakładu.

II. Termin wiosenny 1918.

Egzamin piśmienny odbył się w dniach 28 lutego i 1 marca, egzamin ustny w dniach 2 i 5 marca 1918. pod przewodnictwem kierownika zakładu.

III. Termin letni 1918.

Egzamin piśmienny odbył się w dniach 21. 22. i 23. maja, egzamin ustny w dniach 12. i 13. czerwca 1918. pod przewodnictwem kierownika zakładu.

Tematy wypracowań piśmiennych:

Z języka polskiego do wyboru:

a) Prądy umysłowe i literackie w Polsce w dobie przedromantycznej.
b) Powody stopniowego upadku mocarstwowego stanowiska Polski.
c) Bogactwo mineralne ziem polskich.

Z języka łacińskiego:
Tacyt, Annales VI. 50.

Z języka greckiego:
Sofokles, Ajas 845—865.

Egzamin dojrzałości złożyli:

L. p.	Nazwisko i imię	Dzień, rok i miejsce urodzenia.	Wyznanie	Dzień egzam.
	W terminie jesiennym 1917.			
1	Budzianowski Stanisł.	21|11 1897 Kołomyja	rz. k.	3|11 1917
2	Nowodworski Roman	1|6 1899 Kopyczyńce	rz. k.	21|12 „
3	Spolski Eugeniusz	29|12 1896 Szczerzec	gr. kat.	3|11 „
4	Taub Samuel	22|4 1899 Wełdzirz	mojż.	21|12 „
5	Tymoczko Stanisław	4|4 1899 Kołomyja	rz. k.	3|11 „
6	Wartanowicz Maryan	2|2 1899 Petreczanka	orm. k.	3|11 „

L. p.	Nazwisko i imię*	Dzień, rok i miejsce urodzenia.	Wyznanie	Dzień egzam.
	W terminie wiosennym 1918.			
1	**Koziorowski Wład.**	9/10 1899 Kuty	rz. k.	2/3 1918
2	Zawirski Hipolit	15/2 1893 Mitków	rz. k.	5/3 „
	W terminie letnim 1918.			
1	Czaykowski Maryan	18/3 1900 Lwów	rz. k.	13/6 1918
2	Karchut Józef	1/1 1896 Podhajczyki	gr. kat.	12/6 „
3	**Kędzierski Józef**	17/3 1900 Kołomyja	rz. kat.	13/6 „
4	Kisielewski Markian	22/1 1900 Hryniowce	gr. kat.	12/6 „
5	Kleski Eugeniusz	20/7 1900 Jabłonów	rz. kat.	13/6 „
6	Klimaszewski Miecz.	12/2 1898 Kołomyja	rz. kat.	13/6 „
7	Pawlikowski Stefan	9/12 1899 Sanok	rz. kat.	13/6 „
8	**Ryskalczyk Fran.**	23/11 1899 Hołosków	rz. kat.	13/6 „
9	Sagan Stefan	1/4 1896 Worochta	gr. kat.	12/6 „
10	Sozański Tadeusz	8/4 1899 Kołomyja	rz. kat.	13/6 „
11	Stendig Samuel	28/3 1900 Kołomyja	mojż.	13/6 „
12	**Tracz Jan**	29/8 1899 Stopczatow	gr. kat.	12/6 „
13	Wimmer Karol	2/10 1898 Kołomyja	rz. kat.	13/6 „

*) Tłusty druk oznacza „dojrzały z odznaczeniem".

XVI Bursy i internaty.

W Kołomyi istnieją dwie bursy dla młodzieży szkolnej: „Bursa Polska" od r. 1892. i „Polska Bursa Ludowa" od r. 1904.

W r. szk 1917/18. tylko „Polska Bursa Ludowa" była przeznaczona na mieszkanie dla uczniów, gdyż „Bursa Polska" odstąpiła swój dom na pomieszczenie gimnazyum. Napływ młodzieży z okolicy Kołomyi i innych powiatów Pokucia z powodu zmienionych warunków był mniejszy niż zwykle, to też w zupełności wystarczył jeden zakład na pomieszczenie zgłaszajacych się do bursy uczniów. W bieżącym roku szkolnym mimo ciężkich i trudnych warunków aprowizacyjnych 48 uczniów miało w bursie stałe pomieszczenie, a 4 uczniów chodziło na obiady. A ważniejsze i trudniejsze warunki wychowawcze z powodu stosunków wojennych skłaniały wiele osob do starań o przyjęcie do bursy, by uniknąć prywatnych „stancyi". Za najzamożniejszych płacili rodzice po 120 k. miesięcznie, a było kilku po 100 k. 80 k. 60 k. a nawet 3 bezpłatnie. Na te zniżki pozwalały subwencye tutejszego c. k. Starostwa 3000 k. oraz ofiarność WP. Sołtysa, c. k. naczel. urzędu podat., który z drobnych ofiar przy wypłacie zasiłków złożył 2450 K.

Bursę prowadził jak i w latach poprzednich pod względem administracyjnym i pedagogicznym p. Thal Kazimierz pod nadzorem Wydziału i Władz szkolnych.

XVII, Imienny spis uczniów.

1) Tłustym drukiem wytłoczono nazwiska chlubnie uzdolnionych.
2) I. oznacza uzdolnionych i na ogół uzdolnionych.
3) II oznacza nieuzdolnionych.
4) 0 oznacza przeznaczonych do egzaminu uzupełniającego.
5) Datum oznacza dzień wystąpienia z zakładu.
6) pryw. 0 oznacza prywatystę, który się nie zgłosił do egzaminu.

Klasa I. a.

1. Batkowski Mieczysław 13/5
2. **Bętkowski Tadeusz** I
3. Białoskórski Franciszek I
4. Borzemski Władysław I
5. Brendl Brutus II
6. Bruch Mieczysław I
7. Czechak Tadeusz I
8. Fiala Antoni II
9. Fiala Franciszek I
10. Finik Alfred I
11. Fröblich Dawid pryw. 0
12. Ganszer Mieczysław II
13. Gawłowski Wilhelm I
14. Gindlin Adolf I
15. Goebel Adam 15/2
16. Gyurcsak Jan I
17. Hejda Wojciech I
18. Knoblauch Julian II
19. Krasnopolski Kazimierz I
20. Kulczyński Bolesław I
21. Kwiecień Karol I
22. Liebhart Władysław I
23. Ładomirski Józef I
24. **Łukasiewicz Michał** I
25. Mul Józef I
26. Ornstein Józef I
27. Patkowski Ludwik II
28. Piotrowska Marya pryw. 0
29. Rawski Edward I
30. Rękas Leopold I
31. Roth Zygmunt popr. rys.
32. Sanojca Michał I
33. Serbeński Maryan I
34. Spólnicki Józef I
35. Stryjski Franciszek I
36. Strzelbicki Jan pryw. I
37. Swoboda Zbigniew I
38. Szczepański Jan I
39. Turzański Roman I
40. Watycha Stanisław I
41. Wiciak Władysław I
42. Wieselberg Jakób I
43. Wojciechów Stefan I
44. Żydło Michał I

Klasa I b.

1. Agapij Jarosław 23/1.
2. Bauman Rudolf I
3. Biesiadecki Antoni I
4. Biesiadecki Henryk I
5. Bobikiewicz Jan II
6. Bodwiński Jan I
7. Budziński Jan pryw. I
8. Bugajski Maryan I
9. Car Aleksander II
10. Czabak Eugeniusz I
11. **Faściszewski Tadeusz** I
12. Fränkel Ludwik II
13. Gorgoń Zbigniew I
14. Hartung Rudolf I
15. Hönig Jakób I
16. Hummer Adam I

17. Janiczek Mieczysław I
18. Janiczek Władysław I
19. Jekel Herman I
20. Kawiński Włodzimierz I
21. Kropp Jan I
22. Łoziński Tadeusz I
23. Łyżwiński Jan II
24. Mazur Karol pryw. 0
25. Patkowski Władysław II
26. Pöckh Ludwik I
27. Ryżewski Tadeusz I
28. Schreiber Józef I
29. **Singer Maksymilian** I
30. Smereczański Eugen. 23|1.
31. Spindel Dawid I
32. Spindel Józef II
33. Starzyński Zdzisław I
34. Święcicki Stanisław I
35. Szymański Mieczysław I
36. Tymoczko Józef 20/3.
37. Więckowski Józef I
38. Wohlfeld Stanisław I
39. Wojtasiewicz Józef I
40. Zaremba Stanisław I
41. Zinn Edmund I
42. Żydło Zygmunt I

Klasa II.

1. Baran Zygmunt I
2. Bauman Alfred I
3. Budik Bogusław I
4. Dobrzański Wiktor I
5. Dumański Władysław II
6. Filipowicz Jerzy 26/9.
7. **Funkenstein Henryk** I
8. Gelbart Ada I
9. Grossfeld Bernard I
10. Gruszecki Ignacy I
11. Hartung Wilhelm I
12. **Hauke Henryk** I
13. Jaskułowski Filip I
14. Kaczkowski Władysław I
15. Kahane Jozua I
16. Kobylański Maryan I
17. Kohl Efroim I
18. **Konik Maryan** I
19. Kowalski Stanisław I
20. Krauthamer Dawid I
21. Kwiecień Maryan I
22. Lasiewicz Longin I
23. Mazur Paweł I
24. Milewski Tadeusz I
25. Mul Aleksander I
26. Myczkowski Konrad II
27. Nyczaj Mikołaj II
28. Pawłowski Jerzy 4/4.
29. Pawłowski Bronisław I
30. Piskozub Jan I
31. Pozar Antoni 4/12.
32. Prechitko Leon I
33. Pudło Jan II
34. Radołowicz Roman pryw. II
35. Rosenberg Rubin II
36. Schnitzer Roman I
37. Słaby Franciszek 19/3.
38. Stefanowicz Kazimierz I
39. Tarnawski Stanisław I
40. Weinreb Mojżesz I
41. Werner Franciszek I
42. Wolaniecki Eugen. pryw. 0

Klasa III.

1. Budzianowski Bronisł. 16/2
2. Czernik Zdzisław II
3. Danyluk Józef I
4. **Deyczakowski Zygmunt** I
5. Dobrowolski Maryan I
6. Engler Zygmunt I
7. Eskreis Adalbert I
8. Fund Otto popr rys.
9. Gogela Bronisław I
10. Gogela Mieczysław I

11. Hejda Bronisław I
12. Jankowski Józef I
13. Kawalerowicz Zygmunt I
14. Kawecki Andrzej I
15. Kołodziejczyk Antoni I
16. Kozłowski Stanisław I
17. Krinitz Szymon pryw. 0
18. Krupa Bronisław popr. rys.
19. **Kulczycki Jerzy** I
20. Liebhart Adam I
21. **Liebhart Artur** I
22. Martyniak Roman I
23. Mielnik Stanisław pryw. 0
24. Mogilnicki Kazimierz I
25. Ostersetzer recte Rappaport Israel pryw. I
26. Onysymów Jan pryw. 0
27. Paluch Mieczysław II
28. **Pelikan Wincenty** I
29. Pochwałowski Herkulan I
30. **Proć Jan** I
31. Pukanów Aleks. popr. rys.
32. Rosenhek Feliks I
33. Schaffer Abraham I
34. Schafranek Boruch pryw. 0
35. Schiffer Martyn I
36. Schindler Tadeusz I
37. Śliwiński Julian I
38. Stauffer Adam I
39. Stojewski Jan pryw. I
40. Swiderski Tomasz I
41. Szczepański Bronisław I
42. Szyślak Edward I
43. Tryszczyła Stanisław I
44. Wiszniewski Ludomił I
45. Zaremba Kazimierz I
46. Zawirski Eugeniusz I
47. Żukrowski Wiktor I

Klasa IV a.

1. Agopsowicz Bronisław I
2. Beber Tadeusz I
3. Endel Stefan I
4. Falber Maksymilian I
5. Gruszecki Jan I
6. Günsberg Samuel popr. fiz.
7. **Gyurcsák József** I
8. Häusler Schaje I
9. Janowicz Bogdan II
10. Jurkiewicz Zbigniew I
11. Kowalewicz Jan I
12. Kornaszewski Zbigniew I
13. Krzywy Stefan II
14. Morawski Mieczysław 19/3
15. Nussbaum Dawid I
16. Olpiński Wojciech I
17. Rusinkiewicz Władysław I
18. Sebera Ryszard II
19. Teuchman Stanisław I
20. Truchalski Rudolf I
21. Trymbułowicz Rudolf 20/3
22. Wieselberg Salo 0
23. **Wojtasiewicz Tomasz** I
24. Zieliński Kazimierz I
25. Żołubak Władysław 0

Uczniowie-żołnierze:

1. Fiala Wacław 0
2. Płauszewski Franciszek 0

Klasa IV b.

1. Augustin Zdzisław I
2. Bobiński Tadeusz I
3. Budziński Fran. pryw. I
4. Bugajski Władysław II
5. Chajes Edward II
6. Czyżewicz Tadeusz 19/3.
7. Diringer Jakób I
8. Grosser Abraham II
9. Jasiński Zygmunt I
10. Jaworski Stanisław II

11. Knot Antoni I
12. Kosiński Tomasz pryw. 0
13. Kostiz Maryan I
14. Krzyształowski Stanisław I
15. Ludwig Mieczysław I
16. Łukasiewiczówna pryw. II
17. Majeranowski Roman I
18. Margulis Rudolf popr. rys.
19. Piskozub Stanisław I
20. Przylipiak Stanisław 4/4
21. Pudło Rudolf I
22. Roth Józef II
23. Schauder Bernard II
24. Schindler Mojżesz II
25. Serbeński Tadeusz II
26. Sowa Bronisław I
27. Trzciński Jan I
28. Wartanowicz Tom. pryw. 0
29. Weber Władysław II
30. Zaręba Tadeusz I

Uczniowie-żołnierze:

1. Ring Bronisław I

Klasa V a.

1. Bernklau Ozyasz popr. Gr.
2. Bukojemski Roman I
3. Dernes Maryan I
4. **Dyduszyński Tadeusz** I
5. Dziwiński Kazimierz I
6. Faściszewski Alfons I
7. Grochowski Jan I
8. Kahane Samuel 30/11.
9. Kawecki Zdzisław I
10. Mościsker Maksymilian I
11. Mul Tadeusz I
12. Neuman Jan I
13. Pochwałowski Chwalimir
14. Radołowicz Leszek 26/10.
15. Ramler Marek 10/5.
16. **Ryżewski Stefan** I
17. Sołowski Czesław 6/4
18. Turzański Tadeusz I
19. Vinzenz Kazimierz 10/10.
20. Wieselberg Michał I
21. Wimmer Emil I
22. Zabawa Bronisław I
23. Zaręba Roman I
24. Zawalnicki Łucyan I

Uczniowie-żołnierze:

1. Karwasiecki Michał I
2. Mazur Stanisław I

Klas V b.

1. Brauner Henryk I
2. Czechak Bogumil II
3. Fischer Julian popr. Mat.
4. Fritz Wacław II
5. Girzejowski Janusz I
6. **Gorgoń Tadeusz** I
7. Jaworski Konstanty 15/1.
8. Junger Julian I
9. **Kopyściański Anatol** I
10. Lederfeind Gerszon I
11. Mazierski Tadeusz I
12. Pilarski Tadeusz I
13. Ramner Fryderyk I
14. Rawski Witold I
15. Schifter Hersch 24/9
16. Schwarz Dawid 13/3
17. Śliwiński Zenon popr. Mat
18. Spólnicki Franciszek I
19. **Stojewski-Rubczyńsk P.** I
20. Świderski Bronisław I
21. **Tunikowski Mieczysław** I
22. Waller Karol I
23. Winnicki Maryan I
24. Wiśmierski Franciszek I
25. **Wojtasiewicz Paweł** I

Uczniowie-żołnierze:

1. Bajer Maryan 1
2. Bezeg Stanisław 0
3. Ring Bronisław 1
4. Szyślak Tomasz 0
5. Wilczyński Wilhelm 0

Klasa VI a.

1. Balicki Artur 1
2. **Baran Samuel** 1
3. Bohosiewicz Jerzy pryw. 1
4. Deyczakowski Józef 1
5. Dobrucki Kazimierz pryw. 0
6. Feldmann Wolf 1
7. Jurkowski Leopold pryw. 0
8. Koszucki Józef popr. Mat.
9. Kozaczek Kaz popr. Łac.
10. Kraśnicki Władysław 1
11. Lissowski Edward popr. Gr.
12. Marczyński Stanisław 1
13. Mautner Maksymilian 1
14. Miltsovits Eugeniusz 1
15. Pelikan Stanisław 1
16. Rothówna Zofia pryw. 1
17. Scherr Jonasz 1
18. Sokol Zdzisław 1
19. **Staszkiewicz Tadeusz 1**
20. Swidziński Ed. popr. Gr.
21. Trąbka Władysław 1
22. Tymoczko Stanisław 1
23. Wołoszczuk Józef 1
24. Załuczkowski Tadeusz 1

Uczniowie żołnierze:

1. Aleksiewicz Kornel 11
2. Balicki Bolesław 1
3. Frankel Leon 1
4. Jun Ottokar 1
5. Swieykowski Zdzisław 1

Klasa VI b.

1. Arsenicz Maryan 1
2. Bajan Jerzy 1
3. Czaykowski Apol. popr. Ł.
4. Faściszewski Antoni 1
5. Hawran Jerzy 1
6. Jaźwiński Edward um 29/4
7. Koperski Władysław 11
8. Langer Alfons 1
9. Łucki Franciszek 1
10. Mogilnicki Maryan 1
11. Nowicki Józef 11
12. Pudło Aleksander 1
13. **Schäfler Saul** 1
14. **Schwartz Jan 1**
15. Sessler Salomon 1
16. Sierakowski Stefan 1
17. Sołtys Czesław 1
18. Stendig Dawid 1
19. Wassermann Jakób 1
20. Wohlfeld Roman pryw. 0

Uczniowie-żołnierze:

1. Baśkiewicz Władysław 0
2. Harasymowicz Franciszek 1
3. Jordan Antoni 0
4. Kapko Jerzy 1
5. Maszewski Bolesław 0
6. Ring Bronisław 1
7. Schikler Zacharyasz 0

Klasa VII.

1. Allerhand Jakób popr. Fiz.
2. Bakes Zygmunt 17/4
3. **Bukojemska Zofia** pryw. 1
4. Buszyński Stefan 1
5. Ćwikliński Jan 1
6. Czarnota Tadeusz 1

7. Doliński Wład. popr. Mat.
8. Grocholski Adam 1
9. Guttmann Leon 1
10. Jekel Ludwik 1
11. **Kulczyński Władysław** 1
12. Landau Antoni 15/3
13. Marcinkiewicz Tadeusz 1
14. **Mazlerski Maryan** 1
15. Pawłowicz Zygmunt 1
16. Pipusz Jan 1
17. Piskozub Ignacy 1
18. Ring Bronisław 1
19. Rubrich Tadeusz pryw. 0
20. **Seidmann Moses** 1
21. Streckerówna Eleon. pryw. 0
22. **Tracz Włodzimierz** 1

Uczniowie żołnierze:

1. Bajer Józef 0
2. Becher Leopold popr. Pol.
3. Bobowski Tadeusz 0
4. Delmann Aron 1
5. Dubelski Aleksander 0
6. Frankel Leon 1
7. Grzesiowski Józef 1
8. Harasymowicz Franciszek 1
9. Janczyszyn Eugeniusz 0
10. Jaremicki Medard 1
11. Kowalski Tadeusz 0
12. Kozulkiewicz Emilian 1
13. Lisowski Władysław 0
14. Łukaszczuk Jan 1
15. Łuszczewski Tadeusz 1
16. Madej Kazimierz 1
17. Majeranowski Romuald 1
18. Moszoro Stefan popr. Niem.
19. Piątkowski Hipolit 0
20. Piskozub Stanisław 1
21. Schaffer Wilhelm II
22. Skowroński Józef 1
23. Stefaniuk Włodzimierz 3/2
24. Stoszek Stanisław 0
25. Świeykowski Zdzisław 1

Klasa VIII.

1. Czaykowski Michał pryw. 1
2. Dębski Stanisław pryw. 0
3. Karchut Józef 1
4. **Kędzierski Józef** 1
5. Kleski Eugeniusz 1
6. Klimaszewski Miecz. pryw. 1
7. Kłodnicki Adolf 21/2
8. Kisielewski Markian 1
9. Małaszyński Piotr pryw. 8/4
10. Pawlikowski Stefan 1
11. Ryskalczyk Franciszek 1
12. Sagan Stefan pryw. 1
13. Sozański Tadeusz 1
14. Stendig Samuel 1
15. **Tracz Jan** 1
16. Wimmer Karol pryw. 1

Uczniowie-żołnierze:

1. Białowąs Jan
2. Budziński Wit
3. Dücker Abraham
4. Fernbach Izaak
5. Fritz Czesław
6. Grochowski Józef
7. Haczewski Władysław
8. Hermann Eliasz
9. Kanicki Julian
10. Kołt Józef
11. Koziorowski Władysław
12. Masojada Bolesław
13. Piskozub Kazimierz
14. Rychlik Stanisław
15. Sagan Józef
16. Styczyński Tadeusz
17. Wojtasiewicz Jan
18. Zawalnicki Adolf

XVIII. Dla rodziców i opiekunów.

Wpisy na rok szkolny 1918/19 odbędą się dnia 2. września 1918. od godziny 9—12 rano i od 3—5 po południu.

Przy wpisie do klas II.—VIII. uczniowie tutejsi mają przedłożyć: świadectwo z poprzedniego roku szkolnego, metrykę i kartę wpisową w 2 egzemplarzach. Uczniowie z obcych zakładów przedłożą nadto świadectwo odejścia i wszystkie świadectwa z poprzedniej nauki.

Przy wpisie do klasy I. uczniowie mają przedłożyć 1) metrykę, 2) świadectwo powtórnego szczepienia ospy, 3) świadectwo z 4-tej klasy szkoły ludowej, jeżeli do tej szkoły uczęszczali, 4) kartę wpisową w 2 egzemplarzach.

Do I. kl. mogą być przyjęci tylko ci uczniowie, którzy ukończyli 10-ty rok życia, albo go ukończą do końca grudnia 1918.

Każdy uczeń jest obowiązany złożyć przy wpisie 2 kor. na zbiory naukowe i 1 kor. na zabawy szkolne. Uczeń nowo wstępujący do zakładu ma nadto złożyć taksę wstępną w kwocie 4 kor. 20 halerzy.

Egzamina poprawcze odbywać się będą dnia 2-go września od godziny pół do 8-ej rano.

Egzamina wstępne do klasy I. odbędą się dnia 3-go września, do klas II.—VIII. dnia 4. września. Początek o g. pół do 8. rano.

Rok szkolny 1918|19 rozpocznie się dnia 5. września uroczystem nabożeństwem o godzinie 8-ej rano, na którem wszyscy uczniowie zapisani mają być obecni.

Dnia 6. września rozpocznie się regularna nauka szkolna.

Opłata szkolna za każde półrocze wynosi 40 K. Uczniowie obowiązani do jej uiszczenia mają ją złożyć za 1 półrocze najdalej do 15. października, za 2 półrocze do 15. marca.

Podania o uwolnienia od opłaty szkolnej mogą uczniowie publiczni wnosić za pośrednictwem Dyrekcyi do c. k. Rady szkolnej krajowej w 1. półroczu do 20 września, w 2. półroczu do 20. lutego.

Uczniowie klasy I. są obowiązani złożyć opłatę szkolną za 1. półrocze do do dnia 30. listopada; jeżeli jednak w dwóch pierwszych miesiącach nauki okażą dobre zachowanie się i przynajmniej dostateczny postęp we wszystkich przedmiotach nauki, mogą uzyskać odroczenie terminu opłaty do końca 1 półrocza. W tym celu mają wnieść przed 12. września za pośrednictwem Dyrekcyi podania do Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej. Do podania tego mają załączyć dokładne i należycie potwierdzone przez dwie władze świadectwo ubóstwa. W razie pomyślnego wyniku klasyfikacyi

za 1. półrocze otrzymują uwolnienie od opłaty szkolnej; w razie przeciwnym mają złożyć opłatę szkolną za pierwsze półrocze przed dniem 3-go lutego.

Ponieważ nie wolno uczniom zamiejscowym mieszkać gdzieindziej jak tylko tam, gdzie Dyrekcya pozwoli, przeto umieszczanie uczniów z początkiem roku szkolnego powinno być warunkowo zastrzeżone ze strony rodziców i opiekunów.

Osoby, przyjmujące uczniów na wikt i mieszkanie, powinny się zaznajomić z treścią „Regulaminu dla odpowiedzialnych nadzorców", wydanego przez wysoką c. k Radę szkolną krajową, gdyż uczniom zamiejscowym wolno mieszkać pod nadzorem takich tylko osób, które będą się stosować ściśle do tego regulaminu. Egzemplarze regulaminu można otrzymać bezpłatnie w kancelaryi Dyrekcyi.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do klasy I.

a) **Z religii:** Wiadomości, których według teraźniejszego rozkładu nauki nabyć powinien uczeń w pierwszych czterech latach obowiązkowej nauki w szkole czteroklasowej.

b) **Z języka wykładowego:** Czytanie płynne i wyraziste, objaśnienie odczytanych ustępów pod względem treści i związku myśli, opowiadanie treści większymi ustępami, znajomość zdania pojedynczego, rozszerzonego i rozbiór jego części składowych pod względem składni zgody i rządu; poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom z uwzględnieniem głównych zasad interpunkcyi; piśmienny rozbiór jednego zdania, w którem uczniowie mają oznaczyć części mowy i ich formy, tudzież części zdania.

c) **Z języka niemieckiego:** Czytanie płynne i wyraziste, znajomość odmiany rodzajników, rzeczowników, przymiotników i zaimków (osobistych, dzierżawczych, wskazujących i względnych) odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnej i biernej, tudzież odmiana najzwyklejszych czasowników mocnych; zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych; wprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przed podyktowaniem poda się uczniom w języku wykładowym.

d) **Z rachunków:** Pisanie liczb do miliona włącznie; biegłość w czterech działaniach liczbami całowitemi: pewność w tabliczce mnożenia: znajomość ważniejszych miar metrycznych, a w wypracowaniu rozwiązanie także zagadnień z zakresu życia codziennego.

Rozkład godzin.

Nauka odbywa się jednorazowo przedpołudniem w godzinach skróconych do 45 minut w ten sposób, że trwa z wliczeniem przerw międzylekcyami, wynoszącemi razem 60 minut, od godz. 7 1/2 do godz. 1.

	Przedmiot	Klasa I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Razem
1	Nauka religii	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2	Język polski jako wykładowy	3	4	3	3	3	3	3	4	26
3	Język łaciński	7	6	6	6	6	6	5	6	48
4	Język grecki	—	—	5	4	5	5	4	5	28
5	Język niemiecki	5	5	4	4	4	4	4	4	34
6	Historya	2	2	2	2	3	3	4	3	21
7	Geografia	2	2	2	2	1	1	—		10
8	Matematyka	3	3	3	3	3	3	3	2	23
9	Nauki przyrodnicze	2	2	—	—	3	3	—	—	10
10	Fizyka i chemia	—	—	2	3	—	—	4	3	12
11	Propedeutyka filoz.	—	—	—	—	—	—	1	2	3
12	Rysunki	2	2	2	2	(2)	(2)	(2)	(2)	8 (8)
13	Kaligrafia	1	—	—	—	—	—	—	—	1
14	Gimnast. i zabawy	2	2	2	2	2	2	2	2	16
15	Język ruski (jako wzgl. obow.)	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	—	(8)

Wykaz książek szkolnych, które w tutejszym

Klasa	Religia	Język polski		Język łaciński		Język grecki	
		Gramatyka	Wypisy	Gramatyka	Ćwiczenia i lektury	Gramatyka	Ćwiczenia i lektury
I.	Ks. Ślósarz, Katechizm religii katol. wyd. 3. 1908.	Konarski, Gramatyka jęz. polski. 1911.	Reiter, Czytania polskie dla I. kl. 1910.		T. Lewicki, Początki nauki języka łacińskiego 1913.	—	—
II.	Jak w kl. I.	Dr. Antoni Małecki, Gramatyka języka polskiego wydanie II. 1911.	Reiter, Czytania polskie dla II. kl. 1911.		T. Lewicki, Początki nauki języka łacińskiego dla kl. II. gim. 1914.	—	—
III.	Ks. Jougan, Liturgika, Wyd. 4. Lwów 1910. Ks. Szydelski Dzieje bibl. star. zak. 1912.		Reiter, Czytania polskie dla III. kl. 1912.	Samolewicz-Sołtysik. Gramatyka języka łacińskiego część II.	Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla kl III. Wyd. 6. 1912. Nepos-Kurcyusz Wyd. Frączkiewicz. Wyd. 2. 1913.	Fiderer, Gramatyka języka greckiego.	Winkowski-Taborski-Pasowicz Ćwiczenia greckie. Wyd. 4. 1914.
IV.	Ks. Dąbrowski. Historya bibl. zakonu nowego Wyd. 4. 1910.		Próchnicki i Wojciechowski, Wypisy polskie Tom IV. 1911.		Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla kl. IV. Wyd. 5. 1913. Caesaris Comment de bello Gallico. Wydał Terlikowski, Wyd. 4. 1912		Ćwiczenia greckie jak w kl. III.
V.	Ks. Sieniatycki, Dogmatyka ogólna. Wyd. 2. 1906.		Próchnicki i Wojciechowski, Wypisy polskie dla kl. V. 1911.		Jędrzejowski, T. Liwiusza, Dzieje rzymskie 1914. Wiązanka wierszy Owidyusza. Wyd. Sinko 1912.		Fiderer, Chrestomatya z pism Ksenofonta. Wyd. 4. 1909. Homera Iliada Wyd. Sołtysik. Część I.
VI.	Ks. Sieniatycki, Dogmatyka szczegółowa, Wyd. 2. 1910.		Chrzanowski i Wojciechowski, Wypisy polskie dla kl. wyż. Cz I. (do r. 1822) 1912.		T. Sołtysik, C. Sallustii Crispi Bellum Jugurtinum, Lwów 1910 Vergilius wyd. Eichlera-Rzepińskiego. Ian Szczepański Wybór mów Cycerona Cz. I. Lwów 1913		Homera Iliada część I. i II Wyd. Sołtysik. 1908-1909 Herodot wyd. Scheindler-Terlikowski. 1900.
VII.	Ks. Szczeklik, Etyka katolicka. Wyd. 5 1912.		Mazanowski, Wypisy polskie i podręcznik do nauki literatury 1914.		Cicero. In Verrem. Wyd. Jędrzejowski. Szczepański, Wybór z pism ret. i filoz Cycerona 1914. Vergilius. Aeneis. Wyd. Eichl.-Rzepiński.		Homera Odyssea wyd. Christ-Jezienicki. Demostenes wyd. Schmidta. Platon, Wybór pism J. Jędrzejowski wyd. II. 1913.
VIII.	Ks. Gadowski, Zarys historyi kościoła katolickiego Wyd. 3. 1911.		Jak w kl. VII.		Horatius wyd. Dolnicki Librewski. Tacitus wyd. Weidner-Staromiejski		Platon, wybór pism. J. Jędrzejowski wyd. II. illustr. Lwów 1913. Sofoklesa Elektra Majchrowicz 1905. Homera Odyssea wyd. Christ-Jezienicki

zakładzie będą używane w roku szkolnym 1918|19.

Język niemiecki	Geografia i historya	Matematyka	Nauki przyrodn.		Propedeutyka filozofii
			Historya	Fizyka	
German-Petelenz-Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla I. kl. Wyd. 7. 1910.	Romer. Geografia Wyd. 2. Lwów 1908. Gebert i Gebertowa, Opowiadania z dziejów ojczystych Wyd. 2. 1912.	Kranz, Arytmetyka na I. kl. 1911. Kranz, Geometrya poglądowa, Wyd. 2. 1912.	Nusbaum-Wiśniowski. Wiad. z zool. wyd. 3. 1910. Limbach, Botan. szk. na kl. I. II. 1913.	—	—
German-Petelenz-Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla II. kl. Wyd. 6. 1912.	Siwak, Geografia dla kl. II. i III. Wyd. 2. 1913. Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechn. Wyd. 4. 1912.	Kranz, Arytmetyka na II kl. 1911. Kranz, Geometr. na II kl. Wyd. 2. 1914.	Zool. jak w kl. I. Botanika jak w kl. I.	—	—
German-Petelenz-Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla III. kl. Wyd. 5. 1911. Petelenz, Deutsche Gramatik. Wyd. 4. 1911.	Geografia jak w kl II. Gebert i Gebertowa Opowiadania z dziejów monarchii austr. węg. 1912.	Kranz, Arytmetyka na III. kl. 1910. Kranz, Geom na III. kl 1910.	—	Żłobicki, Wiadomości z fizyki dla kl. III. i IV. 1913.	—
German-Petelenz-Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla IV. kl. Wyd. 4. 1910. Petelenz, Deutsche Grammatik, jak w kl. III.	Majerski, Geografia monarchii austro-węg Wyd. 6. 1912. Zakrzewski. Historya powszechna Cz I, Wyd 7. 1911.	Mihułowicz, Artymetyka na kl. IV. 1911. Łomnicki, Geomet. dla kl. IV. i V. Wyd. 2. 1914	Duchowicz-Wiśniowski, Wiadomości z chemii i mineralogii. 1911.	Jak w kl. III.	—
Ippoldt-Stylo, Deutsches Lesebuch für die V. kl. Wyd. 3. 1912 Hauff, Die Karawane.	Pawłowski, Geografia dla kl. wyż. Cz. I. 1914 Zakrzewski, Historya powsz. Cz. I. Wyd. 7. 1911 Cz. II. Wyd. 5. 1908.	Mihulowicz, Arytmetyka na kl. V. 1912. Geometrya jak w kl. IV.	Łomnicki, Mineralogia i geologia. Wyd. 7. 1913. Rostafiński, Botanika dla klas wyż. Wyd. 4. 1911.	—	
Ippoldt-Stylo. Deutsches Lesebuch für die VI. kl. Wyd. 2. 1910. Goethe, Hermann u. Dorothea. Tieck, Des Lebens Überfluß.	Pawłowski, Geografia dla wyż. kl. Cz. II. 1914. Zakrzewski. Historya powszechna Cz. III. Wyd. 5. 1913.	Mihułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. VI. Łomnicki. Geometrya dla kl. VI. VII. i VIII. 1912. Kranz. Logarytmy. Wyd. 2. 1912.	Nusbaum, Zoologia dla klas wyższych. Wyd. 2. 1912.	—	—
Ippoldt-Stylo, Deutsches Lesebuch für die VII. kl. Wyd. 2 1911. Goethe, Götz v. Berlichingen. Schiller Braut v. Messina. Lessing, Emilia Galotti.	Zakrzewski, Historya powszechna jak w kl. VI. Lewicki. Zarys dziejów Polski. Wyd. 4. 1910.	Mihułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. VII. Geometrya jak w kl. VI. Kranz, Zbiór zadań wyd. 2. 1905. Kranz, Logarytmy. Wyd. 2 1912.	—	Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla klas wyż Wyd. 5. 1913. Duchowicz, Chemia dla VII. kl. gimn. 1914.	Ks. Nuckowski, Początki logiki ogólnej 1903.
Ippoldt-Stylo, Lesebuch für die VIII. kl. 1909. Schiller. Wallensteins Lager, Wall. Tod. Goethe, Torquato Tasso. Kleist, Der Zerbrochene Krug.	Głąbiński-Finkel Historya i statystyka austro-węg. monarchii. Wyd. 4. 1914. Lewicki. Zarys dziejów Polski. Wyd. 4. 1910.	Jak w klasie VII.	—	Jak w kl. VII.	Lindner-Kulczyński, Wykład psychologii. Wyd 3. 1912.

Centralna Biblioteka Nauczycielska w Krakowie

[illegible]